

Fred Saberhagen

Znamení vlka

(Sign of the Wolf)

Tmavá postava, vysoká jako člověk a pohybující se tiše jako vánek, se vplížila mezi dva menší ohně ze třech udržovaných. Duncan se podíval tím směrem, po větru, spíše proti svému zvyku, mysl těžkou únavou a myšlenkami o životě, které přicházely s věkem jeho šestnácti let.

Zvedl své kopí, vykřikl a pak vyrazil proti vlku. Planoucí oči se na něj upíraly okamžik bez pohnutí, zdály se být vzdáleny sotva na délku paže. Potom se vlk otočil, vydal ze sebe hluboký, jakoby tázavý zvuk, a zmizel v temnotě, rozkládající se za hořícími ohni.

Duncan se zastavil a hluboce vydechl úlevou. Vlk by ho byl pravděpodobně zabil, kdyby čelil jeho výpadu, ale ve světle ohňů se k tomu přece jen ještě neodvážil.

Oči ovcí, stovky svítících bodů v mačkájící se mase těl, byly obráceny na Duncana. Jedno nebo dvě zvířata slabě zabečela.

Procházel kolem stáda. Ospalost a ponoření do vlastního nitra se nadobro vytratily z jeho mysli. Legendy vyprávějí, že lidé na staré Zemi měli zvířata jménem psi, kteří hlídali ovce. Jestliže to byla pravda, leckdo by si mohl pomyslet, že lidé byli blázni, že Zemi opustili.

Ale takové myšlenky byly nemístné, a Duncanova situace vyžadovala modlitbu. Vlk přicházel teď každou noc a až příliš často mu některá ovce padla za oběť.

Duncan pozvedl oči k nočnímu nebi. "Sešlete mně znamení, bohové na nebesích," modlil se jako vždycky. Ale nebesa zůstávala tichá. Pouze na straně úsvitu pokračovaly drobné svatojánské mušky ve svém tanečním reji, a postupně mizely na pozadí rozjasňujícího se nebe nad východním obzorem. Samy hvězdy už odsouhlasily, že tři čtvrtiny noci uběhly. Legendy praví, že i Země patřila mezi hvězdy, ale mladší knězi připustili, že taková tvrzení je nutno chápat spíše symbolicky.

Znovu se ponořil do svých úvah, přestože vlk byl stále nablízku. Již po dva roky se Duncan modlil a doufal, že přijde jeho mystický zážitek, že se objeví znamení od boha, které je mezníkem v budoucím životě každého mladého člověka. Z toho, co si občas mladíci mezi sebou šuškali, věděl, že mnozí svá znamení předstírali. To chápal u obyčejných pastevců anebo i lovců. Avšak, jak se muž bez opravdového vidění může stát něčím více než hlídačem dobytka? Být knězem, studovat věci dopravené sem ze staré Země a pečlivě opatrované - Duncan hladověl po učení, po velikosti, po věcech, pro něž neznal jména.

Opět vzhlédl vzhůru a zalapal po dechu, neboť uviděl velké znamení na nebi, téměř přímo nad svojí hlavou. Nejprve to byl jiskřivý bod a potom malý jasný obláček, který zůstal viset mezi hvězdami. Duncan sevřel své kopí, zrak upřený na oblohu. Na okamžik dokonce zapomněl i na své ovce. Maličký obláček se nafoukl a pomalu se rozplynul.

Nedlouho před tím stroj zvaný Berserkr vybočil z mezihvězdných drah směrem k Duncanově planetě, přitahován z dálky světlem jejího slunce. Toto slunce a tato planeta slibovaly přítomnost života, ale stroj věděl, že některé planety měly dobrou obranu, proto zpomalil a začal se přibližovat v dlouhé, opatrné křivce.

V blízkém vesmíru nebyly žádné válečné lodě, ale teleskopy na Berserkru zaregistrovaly jasné body obranných satelitů, které se ztrácely ve stínu planety a opět se objevovaly. Aby získal více informací, Berserkrovy komputery vypustily špiónážní družici.

Družice přeletěla nad planetou a vystřelila, aby otestovala obrannou síť. Nízko na nočním obzoru se náhle proměnila v jasný malý obláček.

Obranné satelity nepředstavovaly pro Berserkra žádnou vážnou překážku. Byly sice schopny zastavit dalekonosné rakety vypálené na planetu, ale kdyby se k nim Berserker přiblížil na dostřel, mohl je zničit, aniž by musel vynaložit nějaké zvláštní úsilí. Co však zadržovalo Berserkra od smrtícího úderu, byly jiné věci, které planeta mohla mít, věci skryté pod povrchem země.

Bylo velice podivné, že na tak chráněné planetě nebyla žádná města, jejichž světla by ozařovala noční obzor. Podivné bylo také to, že planeta nevysílala do vesmíru žádné rádiové signály.

S mechanickou opatrností se Berserkr pohnul směrem k místům, která už otestovala špiónážní družice.

Když ráno Duncan počítal své stádo, zamračil se a začal znovu počítat. Potom se dal do hledání, až našel zabité jehně. Takže vlk přece jen nehladověl. Byla to už čtvrtá ovce během deseti dnů.

Duncan se snažil namluvit sám sobě, že tato mrtvá ovce už pro něho tolik neznamená, že po znamení, které mu bylo dáno minulou noc, bude jeho život naplněn udatnými a šlechtnými skutky. Ale zabítá ovečka mu nešla z mysli, a to nejen proto, že se její majitelé budou zlobit.

Když pozvedl zasmušilý zrak od zbytků roztrhaného jehněte, uviděl kněze v hnědé kutně, jak se na oslu šplhal po travnatém svahu údolí směrem od Temple Village. Jel se modlit do jedné z jeskyní, které byly na úpatí hory na konci údolí.

Na Duncanovo mávání - chlapec nemohl opustit stádo a jít knězi naproti - změnil muž na oslu směr. Duncan mu vyšel vstříc.

"Budiž Země požehnaná," řekl kněz krátce, když se přiblížil. Byl to muž zavalitější postavy, který, jak se zdálo, byl rád, že může sesednout a protáhnout se. Zakláněl přitom záda a namáhavě vzdychal.

Usmál se, když viděl Duncanovo váhání. "Je ti tady smutno, můj synu?"

"Ano, Vaše Svátosti. Ale - včera v noci jsem viděl znamení. Už dva roky o něj prosím, a právě včera v noci se mi zjevilo."

"Vskutku? To je dobrá zpráva." Knězovy oči zabloudily k hoře a ke slunci, jako kdyby přemýšlel, kolik času může Duncanovi věnovat. Jeho hlas však nejevil žádné známky netrpělivosti, když řekl: "Pověz mi o tom, jestli chceš."

Když kněz uslyšel, že Duncanovo znamení bylo blýskání na obloze, zamračil se. Potom se zdálo, jako by se snažil potlačit úsměv.

"Můj synu, ono blýskání vidělo mnoho lidí. Stařešinové z tuctu vesnic z téměř celého Kmene přišli dnes do Temple Village. Každý viděl v nebeském blýskání něco jiného; to je důvod, proč se jedu modlit do jeskyně."

Kněz nasedl na osla. Pohlédl opět na Duncana a po chvíli mlčení řekl: "Přesto přese všechno, já jsem nebyl jedním z těch vyvolených, kteří viděli znamení nebeských bohů, a ty ano. Může to být znamení pro tebe, stejně jako pro ostatní, takže nebud' zklamán, jestliže nepatří jen tobě. Vykonávej poctivě své povinnosti a tvé znamení přijde." Otočil osla a odjel.

Duncan se cítil maličkým, když kráčel pomalu zpět ke svému stádu. Jak si jen mohl myslet, že znamení, které viděla polovina světa, bylo určeno jednomu pastevci? Teď je jeho znamení pryč, ale jeho vlk zůstal.

Odpoledne se na obzoru objevila další postava, kráčející přes údolí přímo ke stádu. Šla směrem od vesnice, kde žila Colleen. Duncan si utáhl opasek na vlněné tunice a prsty vyčesal stébla trávy z vlasů. Dotkl se brady a přál si v tu chvíli, aby mu už konečně začaly růst vousy.

Byl si jist, že přichází je Colleen, i když byla vzdálena stále ještě půl míle. Snažil se pohybovat klidně a nedat na sobě znát, že ji spatřil, dokud se neobjevila na blízském kopci. Vítr si pohrával s jejími hnědými vlasy i s šaty.

"Bud' pozdravena, Colleen."

"Bud' pozdraven, pastýři Duncane. Posílá mě můj otec, abych se pozeptala po jeho ovcích."

Duncan se úzkostlivě porozhlédl po stádu, vybíraje očima jednotlivé ovečky. Budiž pochváleni bohové země a nebes. "Ovce tvého otce jsou v pořádku."

Přistoupila k němu blíž. "Tady je pár koláčků. Ostatní ovce nejsou v pořádku?"

Och, byla krásná. Ale pouhý pastevce ji nikdy nezíská.

"Minulou noc byl vlk znova na lovu." Duncan pozvedl prázdné ruce. "Hlídám, zapaluju ohně. Mám kopí a hůl, vrhám se proti němu, když se přiblíží, a odháním ho. Ale dříve nebo později se objeví na místě, kde nejsem, anebo se ovce zaběhne."

"Z vesnice by měl přijít ještě jeden člověk," řekla. "I chlapec by pomohl. S velkým a chytrým vlkem si žádný dospělý pastevce neporadí, když je sám."

Přikývl, mírně potěšen tím, že ho považuje za dospělého. Ale jeho vlastní problém ho trápit nepřestal. "Viděla jsi včera v noci blýskání na nebi?" zeptal se, s hořkostí si připomínaje svou radost, když si myslel, že znamení bylo jen pro něho.

"Ne, ale celá vesnice o tom mluví. Řeknu jim o tom vlku, ale zřejmě ještě tak jeden nebo dva dny ti nikdo na pomoc nepřijde. Všichni tancují a vyprávějí si o nebeském znamení, nemyslí na nic jiného." Udiveně se zahleděla kamsi za Duncana. "Podívej."

V údolí, asi půl míle daleko, uviděli kněze, který se snažil, jak mohl, přimět osla k poklusu na cestě od jeskyně k Temple Village.

"Možná že potkal tvého vlka," podotkla Colleen.

"Neohlíží se za sebe. Možná dostal v jeskyních důležité znamení od bohů země."

Ještě chvíli seděli na trávě a povídali si; Duncan přitom jedl koláčky, které mu přinesla.

"Musím už jít," náhle vyskočila Colleen. Slunce klesalo a žádný z nich si toho nevšiml.

"Ano, pospěš si! V noci se vlk může potulovat kdekoliv po planině."

Když se Duncan díval, jak spěchala pryč, cítil, jako by vlk pulsoval přímo v jeho krvi. Snad i Colleen něco vycítila, protože se na něho s vrchu ohlédla se zvláštním výrazem v očích. Potom zmizela.

Duncan sbíral na svahu suché roští na noční ohně. Na chvíli se zastavil a zahleděl se na západ slunce.

"Nebeští bohové, pomozte mně," prosil. "I vy, zemští bohové. Černý vlk by měl být pod vaší mocí. Když už mi neudělíte znamení, alespoň mi pomozte vypořádat se s vlkem." Ze zvyku se sehnul a přiložil ucho ke skále. Každý den prosil nějakého boha, aby mu seslal znamení, ale ještě nikdy...

Zaslechl hlas. Přikrčil se ke skále a naslouchal, neschopen uvěřit. To, co slyšel, musel být určitě vodopád anebo stádo dobytka pádícího někde poblíž. Ale ne, byl to opravdový hlas, který duněl a hřimal kdesi pod povrchem. Duncan nemohl rozeznat jednotlivá slova, ale byl to skutečný hlas boha, ozývající se z hlubin země.

Narovnal se, slzy v očích. Na moment zapomněl i na ovce. Toto nádherné znamení nebylo pro polovinu světa, bylo jen pro něho! A on pochyboval, jestli vůbec někdy přijde!

Slyšet, co hlas říká, bylo nade vše důležité. Znovu se sehnul a poslouchal. Zastřený hlas se ozýval dál, ale Duncan mu nerozuměl. Vyběhl několik kroků do kopce a přiložil ucho na další místo, kde ze země vyčnívala

holá skála. Ano, tady zněl hlas jasněji, Duncan chvílemi rozeznal i jednotlivá slova. "Zadej" řekl ten hlas. Mumlání a zase mumlání. "Bránit" Duncan měl pocit, že slyšel. Ale i ta slova, kterým rozuměl, byla vyslovena s podivným cizím přízvukem.

Uvědomil si, že tma zhoustla, a vztyčil se, bojácně nerozhodný. Stále byl zodpovědný za ovce a musel, musel zapálit ohně, protože bez nich by ovce byly vlkem okamžitě napadeny. A současně musel naslouchat tomuto hlasu.

V padajícím soumraku se k němu přibližovala postava. Uchopil klacek, pak si však uvědomil, že to je Colleen.

Vypadala ustrašeně. Zašeptala: "Slunce zapadlo, a já se bála tmy. Zpátky k tobě byla cesta kratší, než do vesnice."

Berserkr se přibližoval k noční straně planety, nyní už rychleji, ale stále ještě opatrně. Pátral ve své paměti, která obsahovala tisíce let válčení proti tisícům různých druhů života. Vzpomněl si na podobnou planetu jako byla tato, s obrannými satelity, ale bez měst a bez rádiové komunikace. Ti, kteří tu planetu vyzbrojili, válčili mezi sebou, a tak se oslabili, že už nebyli schopni ovládat obranná zařízení, a nakonec i zapomněli, k čemu vlastně ta válečná zařízení slouží.

Všechno to může být pouze trik k tomu, aby byl Berserkr přilákan na dostřel zbraní bránících planetu.

Proto stroj vyslal své automatické zvědy napřed, aby prorazily skrz satelitní síť, dosáhly povrchu planety a zabíjely, dokud nevyprovokují planetu k její maximální obranné reakci.

Ohně byly zapáleny a Colleen držela v ruce kopí a hlídala ovce. Vlk nevlk, Duncan musel jít za svým znamením. Postupoval v temnotě k vrcholu kopce, u každé skály naslouchal. A hlas boha země byl stále silnější.

V koutku mysli si Duncan uvědomoval, že se Colleen schválně dala zastihnout tmou, aby s ním byla přes noc a aby mu pomohla chránit ovce, a pociťoval nezměrný vděk a lásku. Teď však i to bylo druhořadé. Onen hlas znamenal v tomto okamžiku všechno.

Zadržel dech a poslouchal. Teď už slyšel hlas, i když stál vzpřímeně. Tam vpředu, na úpatí útesu, ležely kusy skály, které valící se sníh strhal s sebou. Mezi nimi může být jeskyně.

Když Duncan došel až k tomuto místu, uslyšel, jak hlas duní mezi kusy skály. "Útok pokračuje. Žádám pokyny od lidí. Žádám rozkaz jedna. Zde kontrola obrany. Útok pokračuje -"

A tak to šlo pořád dál. Duncan rozuměl jen něčemu. Útok, žádat, lidé. Žádá rozkaz jedna - to musí znamenat, že jedno přání bude splněno, tak, jak se praví v legendách. Už nikdy se Duncan nebude vysmívat legendám a cítit se povýšeně. Tohle nebyl žert jiných chlapců mladíků; ostatně nikdo by se nemohl ukrývat v jeskyni a bez přestání takhle křičet.

Nikdo by také neměl vcházet do jeskyň kromě knězů, ale o této jeskyni nevěděli zřejmě ani oni. Byla Duncanova, protože jeho znamení, to skvělé znamení, které mu bylo uděleno, ho sem zavedlo.

Duncan, naplněn spíše úctou než bázní, klouzal mezi úlomky skal dolů. Kámen a země se střídaly pod jeho nohama a potom najednou narazil na kov. Sešplhal ještě níž a ocitl se v nízké kovové jeskyni, která vypadala tak, jak slyšel popisovat jeskyně bohů: velmi dlouhá, hladká, zakulacená a zcela pravidelná kromě míst, kde se kov prohnul a protrhl pod padající skálou. V zaoblených stěnách se nacházela zářivá místa, která vypadala jako ohromné zvířecí oči a která vydávala dostatečné množství světla.

Tady už zněl hlas hodně silně. Duncan začal postupovat směrem, odkud hlas přicházel.

Dosáhli jsme povrchu, hlásili kovový zvědové zpět na Berserkr svým nevzrušeným, binárně kódovaným jazykem. Inteligentní bytosti stejného typu, jako byly na Zemi, zde žijí ve vesnicích. Zatím jsme zabili osm set třicet devět jednotek. Nesetkali jsme se s žádnou reakcí nebezpečných zbraní.

Berserkr čekal ještě chvíli, zatímco ztráty na lidských životech narůstaly. Když se možnost, že by tato planeta byla pastí, rovnala podle komputru téměř nule, Berserkr se přiblížil na vzdálenost dostřelu a začal likvidovat zbývající obranné satelity, které mu stály v cestě.

"Tady jsem." Duncan padl na kolena před kovovou hřmící věcí, která byla bohem. Na zemi se válely spletené větvičky a hodně staré skořápky od vajec. Kdysi sem knězi přinášeli oběti, a potom na tohoto boha zapomněli.

"Tady jsem," řekl Duncan znovu, hlasitěji. Bůh si ho všiml, neboť ohlušující křik ustal.

"Zpráva přijata náhradní kontrolou obranného systému," řekl bůh. "Obrana planety je nyní pod kontrolou stanoviště 9864."

Jak se žádá bůh, aby mluvil jednodušeji?

Po krátké chvilce ticha bůh řekl: "Žádám příkaz jedna."

To se zdálo srozumitelné, ale pro jistotu se Duncan zeptal:

"Splníš mi jedno přání, všemocný Bože?"

"Poslechnu tvůj příkaz. Kritická situace. Satelitní obrana z devadesáti procent zničena. Odvetné akce planetárních zbraní naprogramovány. Žádám příkaz k aktivaci."

Duncan, stále ještě vkleče, zavřel oči. Jedno přání mu bude splněno. Zbývající slova si vyložil jako varování, aby své přání dobře uvážil. Když si bude přát, bohové ho udělají nejmoudřejším z náčelníků nebo nejstatečnějším z bojovníků. Dají mu sto let života nebo tucet mladých žen.

Nebo Colleen.

Ale Colleen byla teď daleko ve tmě, sama proti vlku. Možná právě teď vlk slídí někde nablízku, třeba hned tam, kam už nedosáhne světlo ohňů, pozoruje ovce a dívá se na útlou dívku. Možná právě teď Colleen křičí...

Duncanovi se zastavilo srdce. Uvědomil si, že vlk už možná zvítězil, že zničil ten okamžik, na kterém závisel zbytek jeho života. Byl pořád jen obyčejný pastýř. I kdyby se přinutil zapomenout na ovce, na Colleen zapomenout nemohl.

"Znič vlka! Zabij ho!" vykřikl přiškrčeným hlasem.

"Termín 'vlk' neznámý."

"Vrah! Znič toho vraha! To je mé jediné přání!" Už nemohl dál vystát přítomnost boha a vyřít se ven z jeskyně, vzlykaje nad svým zničeným životem. Běžel najít Colleen.

Odvolat, křičel elektronický hlas Berserkra. Past. Odvolat.

Když rozptýlené výzvědné sondy zachytily tento hlas, vznesly se nejvyšší možnou rychlostí od své ničivé práce na planetě a v křivkách se hnaly ke své velké kovové matce. Pozdě. Zbyly po nich jen rozmazané čáry a ohňostroj jasně zářícího plynu.

Berserkr na ně nečekal. Řítil se do hlubin vesmíru, protože věděl, že planetární zbraně ho mají na dosah. Nemrhal teď žádnými elektronickými okruhy na analýzu, proč bylo obětováno tolik životů, aby byl chycen do pastí. Pak náhle před sebou uviděl nová silová pole, jak se zdvíhají a svírají kolem něj. Nebylo úniku.

Kopce se otřásaly v základech, celé nebe bylo v plamenech. S hory, která se tyčila na konci údolí, byl odtržen celý vršek, a mohutný proud čehosi téměř neviditelného z ní nepřetržitě tryskal vzhůru do nebe.

Duncan uviděl Colleen na otevřeném prostranství, cosi na něj křičela, ale burácení pod zemí její hlas přehlušilo. Pod hroznou oblohou běhaly a skákaly bečící ovce. Duncan zahlédl černého vlka, jak pobíhá mezi nimi, příliš vystrašen na to, aby se choval jako vlk. Zvedl hůl a rozeběhl se k šelmě, vrávoraje na otřásající se zemi.

Dohonil ho, běžel mu vlastně naproti, protože vlk pobíhal v kruzích a na Duncana vůbec nebral zřetel. Když stanuli proti sobě, uviděl Duncan nebe odrážející se ve vlkových očích. Rozmáchl se holí právě v okamžiku, kdy se zvíře přikrčilo ke skoku.

Zvítězil. A potom udeřil znovu, a ještě, a ještě, aby si byl jistý.

A najednou se na obloze objevilo modrobílé slunce, velkolepé slunce, které ve chvílce zčervenalo a začalo se rozplývat, až nakonec po něm zbyla jen načervenalá záře. A potom se konečně země uklidnila.

Duncan krácel jako omámený, dokud nespatrił Colleen, která se snažila sehnat ovce dohromady. Zamával jí a rozeběhl se, aby jí pomohl. Vlk byl mrtev a jemu se dostalo nádherného znamení. Bohové ho nezabili. Zdálo se, že pevná půda pod jeho běžícíma nohama tu bude už navždy.